

Dosarul nr. 2ra-1192/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Băbălău)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Malâi, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

22 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul recurentului Daniel Ochsner, avocatul Iuri Sorochin,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Daniel Ochsner împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către reprezentantul apelantului Daniel Ochsner, avocatul Iuri Sorochin, a fost menținută hotărârea din 13 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La data de 01 septembrie 2020, Daniel Ochsner a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile, repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 04 decembrie 2017 împotriva lui Daniel Ochsner a fost depusă o cerere de chemare în judecată cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori care au fost răpiți la data de 18 noiembrie 2017 din Confederația Elvețiană de către Nadejda Ochsner, pe acest fapt fiind pornită și o cauză penală.

Menționează reclamantul că, dosarul civil a fost înregistrat în instanța de judecată în anul 2017 cu nr. 12-2-82016-08122017 și a fost examinat de mai mulți judecători (Sergiu Suvac, Cristina Panfil, Nina Arabadji, Andrei Ojoga), astfel fiind tergiversată examinarea cauzei.

Afirmă reclamantul că, a depus cerere de accelerare a examinării procesului,

însă aceasta a fost respinsă, examinarea dosarului prelungindu-se aproximativ pe o perioadă de 3 ani.

Relatează reclamantul că, până în prezent dosarul se află în examinare în prima instanță.

Cere reclamantul Daniel Ochsner constatarea încălcării dreptului la examinare a cauzei civile în termen rezonabil, încasarea sumei de 200 000 lei, cu titlul de reparare a prejudiciului moral și încasarea sumei de 20 000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea din 13 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către reprezentantul apelantului Daniel Ochsner, avocatul Iuri Sorochin și a fost menținută hotărârea din 13 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea deciziei emise, instanța de apel a conchis că, soluția dată de prima instanță privind respingerea acțiunii, urmează a fi menținută, ca fiind legală și corectă, constituind rezultatul examinării în ansamblu a tuturor probelor anexate prezentei cauze.

Mai mult, Colegiul consideră justă constatarea primei instanțe, potrivit căreia, nu a avut loc încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei, or, amânarea ședințelor desfășurate în cadrul procesului de judecată a avut loc la solicitarea părților, fiind depuse diverse cereri și demersuri sau din motivul neprezentării uneia din părți sau ambelor părți, motive ce nu depind de instanța de judecată.

Din materialele cauzei rezultă că, la 01 septembrie 2020, Daniel Ochsner a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile, repararea prejudiciului moral.

La caz, sa constatat că, la data de 04 decembrie 2017 împotriva lui Daniel Ochsner a fost depusă o cerere de chemare în judecată cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori care au fost răpiți la data de 18 noiembrie 2017 din Confederația Elvețiană de către Nadejda Ochsner, pe acest fapt fiind pornită și o cauză penală.

În acest context, dosarul civil a fost înregistrat în instanța de judecată în anul 2017 cu nr. 12-2-82016-08122017 și a fost examinat de mai mulți judecători (Sergiu Suvac, Cristina Panfil, Nina Arabadji, Andrei Ojoga), astfel fiind tergiversată examinarea cauzei.

Astfel reclamantul a depus cerere de accelerare a examinării procesului, însă aceasta a fost respinsă, examinarea dosarului prelungindu-se aproximativ pe o perioadă de 3 ani.

La caz, instanța de apel just a constatat ca fiind neîntemeiate argumentele invocate de către reprezentantul apelantului Daniel Ochsner, avocatul Iuri Sorochin, privind tergiversarea nejustificată a termenului de examinare a cauzei de către instanța de judecată, or, la examinarea cauzei, apelantului-reclamant Daniel Ochsner, nu i-a fost încălcat dreptul la judecare în termen rezonabil, ci însuși faptul

neprezentării părților la ședințele de judecată a condus nemijlocit la tergiversarea examinării cauzei vizate.

Respectiv, părțile nu au fost prezente la ședințele de judecată fixate pentru data de 05 februarie 2018, 06 septembrie 2018, ulterior, Daniel Ochsner a depus mai multe cereri și demersuri în vederea amânării examinării cauzei, după cum urmează: ședința de judecată din 26 martie 2018, 17 aprilie 2018, 16 iunie 2018, 11 octombrie 2018, 09 ianuarie 2019, 11 martie 2019, 08 aprilie 2019, 28 iunie 2019. Totodată, la cererea reclamantei Nadejda Ochsner, au fost amânate ședințele de judecată fixate pentru data de 06 septembrie 2018 și respectiv, 11 februarie 2019.

De asemenea, instanța de apel corect a reținut că, ședințele de judecată din 29 mai 2019 și din 12 iunie 2019, la fel au fost amânate, fiindu-i acordată posibilitatea reprezentantului intervenientului accesoriu, Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Râșcani, mun. Chișinău să prezinte împuternicirile corespunzătoare și să facă cunoștință cu materialele cauzei.

Prin urmare, Colegiul consideră întemeiată și justă concluzia instanței de apel, potrivit căreia, examinarea cauzei durează până în prezent nu din culpa instanței de judecată, or, în cadrul examinării, părțile au formulat inclusiv și cerere cu privire la audierea martorului Hanspeter Vogeli cu domiciliul în Sweiz, Dorbachstr, CH-3098 Koniz și cererea prin care s-a solicitat instanței competente din Confederația Elvețiană, să citeze intervenientul accesoriu Oficiul Federal de Justiție al Confederației Elvețiene pentru ședințele de judecată din 11 decembrie 2020 ora 09:00 și 29 ianuarie 2021 ora 09:00.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că, însăși părțile au înaintat multiple cereri și demersuri, fapt care a și dus la examinarea mai îndelungată a cauzei.

Ținând cont de cele relatate și constatate supra, Colegiul consideră întemeiată și concluzia instanței de apel, potrivit căreia, în cauza vizată nu poate fi invocată încălcarea termenului rezonabil, or, examinarea cauzei a avut loc în conformitate cu prevederile legale.

În acest context, instanța de apel just a remarcat faptul că, repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

În acest context, cerința Convenției Europene este, ca examinarea cauzei să se facă într-un termen rezonabil, trebuie raportată la fiecare caz în parte, luând în considerare durata procedurii, natura pretențiilor, complexitatea procesului, comportamentul autorităților competente și al părților, dificultatea dezbaterilor, aglomerarea rolului instanței, precum și exercitarea căilor de atac.

În această ordine de idei, Colegiul reține că, prima instanță corect a constatat lipsa temeiniciei argumentelor expuse de către Daniel Ochsner asupra încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei civile.

Astfel, deoarece s-a constatat lipsa încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei civile menționate supra, Colegiul consideră neîntemeiat

inclusiv și capătul de cerere privind încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM a sumei de 200 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, or, încălcarea art. 6.1. CEDO nu s-a constatat și ca urmare, cerințele apelantului cu privire la repararea prejudiciului moral în mod întemeiat, au fost respinse.

În aceeași ordine de idei, Colegiul consideră neîntemeiat și capătul de cerere privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică, or, în conformitate cu prevederile art. 96 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile; (1¹) Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Din considerentele menționate, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea de apel depusă de reprezentantul apelantului Daniel Ochsner, avocatul Iuri Sorochin și de a menține hotărârea primei instanțe din 13 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 14 iunie 2021, reprezentantul recurentului Daniel Ochsner, avocatul Iuri Sorochin a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii primei instanțe din 13 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul a exprimat dezacordul cu decizia recurată, calificând-o ca fiind neîntemeiată și pasibilă de casare în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1), (2) lit. a) și (4) din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul recurentului Daniel Ochsner, avocatul Iuri Sorochin, a opinat că, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 02 iulie 2021 instanța de recurs a comunicat participanților la proces recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 139).

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 14 aprilie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 14 iunie 2021.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale participanților la proces la 08 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice, conform scrisorii de

însoțire (f.d.130), însă careva date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la actele cauzei lipsesc. Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către reprezentantul recurentului Daniel Ochsner, avocatul Iuri Sorochin, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul recurentului Daniel Ochsner, avocatul Iuri Sorochin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibil recursul declarat de către reprezentantul recurentului Daniel Ochsner, avocatul Iuri Sorochin.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către reprezentantul recurentului Daniel Ochsner, avocatul Iuri Sorochin împotriva deciziei din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat